

Őszi séta a soproni erdőkben

A nap sugarai még fénylőn ragyognak, madárdaltól zeng még az erdő, de a sárguló lomb már jelzi a téli pihenés közeledtét. De éppen ez, ami vonz a soproni erdőkbe, mert alig néhány ezer hektárnyi területén megtalálható szinte az ország valamennyi növénye. A rengeteg faj rendkívül változatossá teszi az egész környezetet.

Alig hagyjuk el a város területét, máris egy öreg tölgyesbe érünk. A hatalmas törzsű fák árnyékában százával pihennek meg a munkában elfáradt emberek, s a hancúrozást kedvelő gyerekek.

Kellemes erdei ösvényen vezet az út a Károly-magaslatra. Az egyvirágú gyöngyperje már sárgállik a lomb alatt, a téli zöld meténg kékeszöld levelei azonban annál jobban fénylenek. A 110 éves vörösfenyő tűi már hullanak, s köztük a szelídgesztenye ízletes termését kínálja a bandukoló embereknek.

Néhány lépéssel odébb fekete áfonya foltok jelzik, hogy júniusban hűsítő gyümölcsöt adtak a kirándulóknak, s a nyíres fenyér fehérítő törzsei nemcsak a sílány termőtalajt, hanem a háború nyomait is jelzik. Fent a tetőn feketefenyő küszködik a sekély talajjal.

Eltűntek már a tavaszi virágok, s nem fehérlik az olocsány csillaghúr, nem kéklik a pettyezetett tüdőfű s a tavaszi lednek, nem sárgállik az erdei hölgymál s a fűtös zanót, a kakukkszegfű lila virágait sem himbálja az enyhe szellő. Csak a csarab virít még mindig kitartóan a dombtetőn, s a völgyben az őszi kikerics.

Lent a völgyben csendesen csobog a Kecske-patak, s hűs vizében fürdik az égerfák gyökere. A patak partján még látni a bókó fogasirt, az aranyveselke, a vesebog-lárka és a berki szellőrózsa tépett leveleit, de már nem csak virágjaik, de a terméseik is lehullottak, hogy új életet fakasszanak.

De itt, a völgyben már más szellők fújnak. Az ózondús levegőben nem érződik a város gyárkéményeinek füstös szaga, nem hallatszik ide az autók berregése, s a vonatokat zakatolása. Csak a víz csobog, a fák levele zizeg, s néha néha egy-egy szellőkés ropogtatja meg a fák koronáit.

Kis kanyar, s már elének tárul a Fáber rét elhalványult zöl-

des pázsitszőnyege és a gesztenyefák terméstől roskadozó koronája.

A túlsó völgyben a Tacsí-árok vízduzzasztója látható, s a völgy felett a Várhely tarka oldala. Fafajok sora díszíti a tájat. A völgyben a szil, az éger, a juharok, hársak, gyertyánok levelei a halványzöldtől a kénsárgáig összeolvadó színskálát alkotnak, a hegytetőn azonban már a jegenyefenyő foltok kékeszöld koronái sötétednek.

Aki tavasszal járt ezen a tájon, láthatta itt a pompásan virító hagymás fogasirt, a fehér füzéres kétlevelű sarkvirágot, a sűrű árnyékban megbújó szagosmüget, s a kétlevelű árnyékvirágot.

Itt már igazi erdőben járunk. Közel 500 méter magasról körbelátni a szomszéd hegyeket és a hóborította Schneeberget. A messzi környéken mindenhol lengeti a szél a sűrű erdők lombját.

Innen toronyirányban, hegyen-völgyön át eljutunk a kövesháti Béke-kilátóhoz, ahonnan újabb panoráma tárul elének. Ritkulnak a tölgyesek, a fekete- és erdeifenyő foltok, de egyre több lesz a bükk, a vörösfenyő és a lucfenyő. Az árnyat adó sűrű lombok alatt mind jobban gyérül az aljnövényzet, s egyre inkább felszínre kerül a csupasz termőtalaj.

De a látvány olyan csodálatos, hogy kikényszeríti az embertől a séta folytatását. Itt még zöldek a völgyek, de a hegységek tarkábbak, mint bárhol a környéken. A zöldessárga vörösfenyő, a kénsárga gyertyán, a narancssárga bükk, a bíborpiros vadceresznye, a lilás tölgyek, a szürkészöld erdeifenyő és a haragosan komor zöld lucfenyő kápráztatja el a járókelőt.

Kint a Mészveremben, a Vadkan- és a Farkas-árokban, a Hidegvíz völgyben óriásfenyők merednek az égre. Hogy kerültek ezek ide, ki hozta létre ezt a csodálatos miliőt, hogyan maradtak fenn ezek a 100 évnél idősebb óriások, amiket ha valaki egyszer lát, soha többé el nem tudja felejtetni?

Amíg e fák lenyűgöző látványa foglyul ejt, észre sem veszem, hogy a patak partja tele van a fehér és lila virágú acsalapu hatalmas leveleivel, a fehérzászpá ágasodó csoportjaival, s az átható illatú ciklámennel.

A nap már lefelé hanyatlik, a fenyők sűrű lombja között még átszűrődik a fény, de már érezni az őszi sugallatát, a hűsülő levegő még a madarakat is csendre inti. Bármilyen szép is ez a tájék, menni kell tovább, vissza a meleg szobába, de máris hív a következő évszak, amely újabb élményeket adhat majd.

Dr. Jereb Ottó (1977)

